

AVRUPA’NIN NET-SIFIR SANAYİSİNİN GELİŞTİRİLMESİ **(EUROFER KONFERANSI) HAKKINDA DERLEME**

1. Avrupa Çelik Birliğince (EUROFER) 31 Mayıs 2023 tarihinde Brüksel’de “Avrupa'nın Net-Sıfır Sanayisinin Geliştirilmesi” başlıklı bir konferans gerçekleştirilmiştir. Konferansta, enerji dönüşümünün başarısı için çelik, rüzgar enerjisi ve hidrojen sektörleri arasındaki yakın işbirliğinin hayati önem arzettiği mesajı güçlü şekilde verilmiş, ve konferansın AB'nin enerji dönüşümü hedefleri bağlamında çelik sektöründeki işbirliğini teşvik etmeyi, sınamaları ele almayı ve çelik endüstrisinin karbonsuzlaşma çabalarını da desteklemeyi amaçladığı görülmüştür.

Konferansta AB Komisyonu Ortak Pazar, Sanayi, Girişimcilik ve KOBİ'ler Genel Müdürü (DG GROW) Kerstin Jorna, AB Enerji Komiseri Kadri Simson'un kabinesinden Ruud Kempener, EUROFER Başkan Yardımcısı ve "ArcelorMittal Europe" CEO'su Geert Van Poelvoorde, "Hydrogen Europe" CEO'su Jorgo Chatzimarkakis ve "WindEurope" CEO'su Giles Dickson konuşmacı olmuşlardır.

2. Konferansta verilen temel mesajlar özetle aşağıda sunulmuştur.

- Avrupa çelik endüstrisi, karbonsuzlaştırma ve döngüsellğe odaklanarak yeşil sanayi devrimine öncülük etmeyi hedeflemektedir.
- Çelik, enerji dönüşümünde ve yenilenebilir teknolojilerde hayati bir rol oynamaktadır. Ancak, enerji fiyatları ve küresel rekabet gücüyle ilgili zorluklar sözkonusudur.
- Yenilenebilir enerji ve net sıfır teknolojilere yatırım yapılmasını kolaylaştırmayı amaçlayan AB Yeşil Sanayi Planı'nın çelik endüstrisinin karbonsuzlaştırma çabalarını daha fazla desteklemesi gerekmektedir.
- Çelik endüstrisinin karbondan arındırılması, kömür bazlı süreçlerden hidrojene geçiş için aşamalı bir yaklaşım gerektirmektedir.
- Hidrojen, çelik sektöründeki karbonsuzlaşma için kritik önem taşımakta olup, maliyet etkinliğini ve erişilebilirliğini sağlamak için politika tutarlılığına ihtiyaç vardır.
- AB'de temiz enerji üretimi için işbirliği, politika desteği ve devlet destekleri şarttır. Aynı şekilde, AB'de enerji dönüşümünü hızlandırmak için tutarlılık, işbirliği ve politika desteğine ihtiyaç duyulmaktadır.
- Fiyat dışı kriterlerin, tedarik zinciri esnekliğinin ve devlet yardımlarıyla sağlanacak mali desteğin önemi tartışılmazdır.

3. Sözkonusu konferansta konuşmacıların öne çıkardığı diğer mesajlar aşağıda takdim kılınmıştır.

- Çelik endüstrisinin karbonsuzlaştırılması:

EUROFER Başkan Yardımcısı ve "ArcelorMittal Europe" CEO'su Van Poelvoorde, Avrupa çelik endüstrisinin küçülmesi üzerinde durmuş, son on yılda Avrupa çelik endüstrisinin %20 civarında küçüldüğünü, AB'nin 2016'dan önce 15 milyon ton net çelik ihracatçısı olduğunu, şimdiyse ise ithalatçısı konumunda olduklarını ve 50 milyon ton/yıl çelik ithal ettiklerini, ahiren Teksas'ta bir çelik üretim fabrikası dahi kurmak zorunda kaldıklarını, AB'nin bu sektörde rekabetçiliğini yitirdiğini ve AB çelik endüstrisinin küçülmeye devam ettiğini, dünyada çelik endüstrisinin küçüldüğü tek yerin Avrupa olduğunu kaydetmiştir. Adıgeçen çelik üretiminde karbon salımlarını azaltmak ve verimliliği arttırmak için elektrik ark ocaklarına veya doğal gaz bazlı proseslere geçişi vurgulamış, bir sonraki adımın emre amadelik, maliyet ve sürekli tedarik açısından halihazırda ciddi sınamalar teşkil eden hidrojene geçişi içermesi gerektiğine değinmiştir.

- Çelik üretiminde karbonsuzlaşmada hidrojenin rolü ve yeşil amonyak:

Hydrogen Europe CEO'su Chatzimarkakis, çelik endüstrisinin karbonsuzlaştırılması için hidrojenin önemini vurgulamış, yeşil amonyağın dahil edilmesi de dahil olmak üzere yeşil hidrojenle ilgili politikalarda tutarlılığa ihtiyaç olduğunu, hidrojen üretiminin uygun maliyetli, erişilebilir ve AB'nin tamamında kullanılacak şekilde planlamalar yapılması gerektiğine değinmiştir. Chatzimarkakis ayrıca karbonsuzlaşma hedeflerine daha süratle ulaşabilmek için işbirliğini, enerji dönüşümü içinse ekipman üretiminde uzmanlaşmış çelik şirketlerinin önemini vurgulamıştır.

- Enerji dönüşümünde AB'nin izlediği politikalar:

DG GROW Jorna ve AB Enerji Komiseri Simson'un kabinesinde görevli Kempener, RePowerEU planı'nın, Rus fosil yakıtlarına bağımlılığı azaltarak yenilenebilir enerji ve hidrojene geçişi hedeflediğine işaretler, entegre bir piyasa, düzenleyici çerçeveler ve altyapı ile desteklenen yenilenebilir enerjiyi sektöre kazandırmayı amaçladıklarını, halihazırda tartışılmakta olan elektrik piyasası tasarım önerisinin, yenilenebilir enerji alım anlaşmalarını ve piyasa katılımını teşvik edeceğini kaydetmişlerdir. Adıgeçenler ayrıca, enerji dönüşümünde hızlı hareket edilmesi ve iddialı hedefler konulması gerektiği üzerinde durmuşlardır.

4. Konferansın soru-cevap bölümünde AB'de enerji dönüşümü hedeflerine ulaşılması ve çelik endüstrisinin karbonsuzlaştırılmasında karşılaşılan ciddi sınamaların kıtada daha yakın işbirliği ve eşgüdümü gerektirdiğini, ayrıca ağırlıklı kömür kullanan Balkanların karbonsuzlaştırılmasının da elzem olduğunu ifade edilmiştir.

Türkiye'nin Avrupa'daki enerji dönüşümünün başarısı için çelik, rüzgar enerjisi ve hidrojen sektörleri arasındaki yakın işbirliğine verebileceği destek konusunda konuşmacıların görüşleri hakkında soruya cevaben "WindEurope" CEO'su Dickson tarafından, Türkiye'nin güçlü ve başarılı bir rüzgar türbini üretim endüstrisi kurduğunu, halihazırda İzmir ve

çevresinde kanat, kule ve diğerk aksamaları üreten 16 fabrikanın mevcut olduğunu, bu fabrikaların ağırlıkla Avrupalı rüzgar türbini üreticilerine ait olduklarını ve ekipmanlarının büyük bölümünü Avrupa'ya ihraç ettiğı; Çinli rüzgar türbini üreticilerinin Balkan sektörünü hedeflediğini, geçtiğimiz yıl Romanya, Hırvatistan, Bosna Hersek ve Sırbistan'da Çinli firmaların siparişler aldıklarını, AB'li şirketlerin sunabileceklerinden daha düşük fiyatlar verdiklerini, ayrıca Avrupalı şirketlerin veremeyecekleri kadar cazip finansman koşulları sağladıklarını, rüzgar türbini inşa eden şirketlere rüzgar türbinleri için ödeme yapma konusunda endişelenmemeleri telkininde bulunarak, Balkanlı şirketlerin yapacakları ödemeleri türbinlerin inşa edilmesine kadar bekletebilecekleri mesajı verdiklerini, AB'nin buna karşı koymasına gerektiğini, bu çerçevede Avrupalı türbin üreticilerinin öncülük ettiğı Türkiye'deki niş rüzgar endüstrimizin ÇHC'nin Balkanlardaki etkisini dengelemeye ve buna karşı koymaya yardımcı olacağını umdukları belirtilmiştir.

AB Enerji Komiseri Simson'un kabinesinden Kempener tarafından, "Avrupa Hidrojen Bankası" üzerinde durmuş, anılan mekanizmayla hidrojen alıcılarının üreticiyle biraraya gelerek yeşil prim talep edebilecekleri açık arttırmayla (auctioning) hidrojen ticaretinin gerçekleştirileceğini, hidrojen alanında Avrupa açık arttırma modelinin geliştirilmesine ve bu mekanizmanın işleyişi açısından Türkiye'ye özel önem atfettiklerini, zira Türkiye'nin AB'ye coğrafi yakınlığının bu ticareti mümkün kılabileceğı; "Akdeniz için Birlik" girişimi altında da, özellikle temiz teknoloji ticareti alanında pek çok çalışmanın sürdüğünü, Avrupa içinde yaratılan temiz teknoloji değerk zincirlerinin Akdeniz'e de genişletilmesi gerektiğini, zira bunun her iki bölgeye de fayda sağlayacağını düşündüklerini, Türkiye'nin "Akdeniz için Birlik" girişiminden de istifade edebileceğı belirtilmiştir.